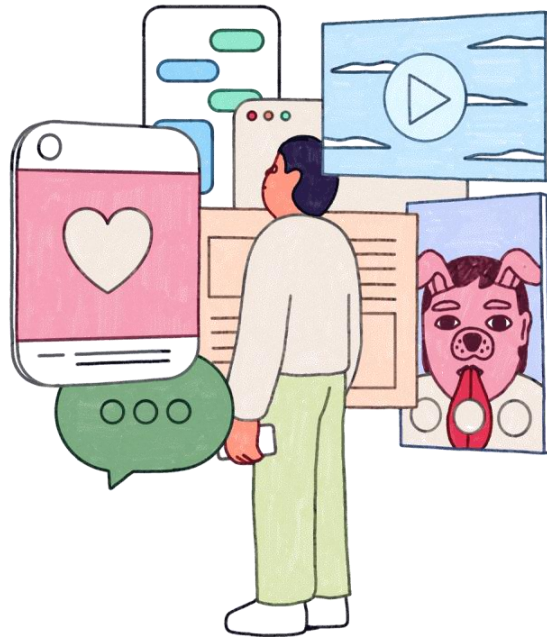

Kunstig intelligens, kildebevissthet og kritisk mediebruk – et grunnkurs for bibliotekansatte

Statusrapport, november 2024

Prosjektet fikk tildelt 750 000,- i 2024 for å:

- Utarbeide et kursopplegg for bibliotekansatte, med mål om at 50% av ansatte i norske folkebibliotek har gjennomført dette kurset innen utgangen av 2025.
- Utrede en sertifisering for bibliotek der en gitt andel av staben har tilegnet seg grunnkompetanse på kildebevissthet, kritisk mediebruk og kunstig intelligens og bruker kompetansen aktivt i sine tilbud til innbyggerne.

I tillegg ble det søkt om ytterligere 300 000,- i 2025 til å:

- Utarbeide en informasjonskampanje som bibliotekene kan bruke for å markedsføre denne kompetansen i egen kommune.

Prosjektet er i rute, og følger i hovedsak aktivitetsplanen i søknaden.

Justering 1 – fra digitale kursrekker til heldigitalt kurs

I søknaden ble det lagt til grunn at vi skulle:

- Tilby kurset til ansatte i landets folke- og skolebibliotek i form av en digital kursrekke som gjennomføres over en lengre tidsperiode. Foredragene vil strømmes live, men også gjøres tilgjengelig i opptak. Mellom hvert foredrag, vil deltakerne gjennomføre praktiske oppgaver knyttet til tema i sitt eget bibliotek.

I arbeidet med kurset har det blitt klart for oss at for å etablere en basiskompetanse på kildebevissthet og kritisk mediebruk i bibliotekene, trenger vi et kurs som på sikt kan brukes i innføringsprogram for nytilsatte i bibliotekene. Et fleksibelt kurs som bibliotekansatte kan gjennomføre på egenhånd, uavhengig av tidspunkt, og som kan leve videre og videreutvikles over flere år. Dermed har vi landet på å lage et heldigitalt kurs, heller enn en hybrid løsning.

Vi oppfordrer likevel til å gjennomføre kurset i fellesskap med andre kollegaer, og fylkesbibliotekene til å sette opp digitale diskusjonsgrupper våren 2025 for de som jobber alene.

Justering 2 - ny tittel: Digital kildebevissthet i biblioteket

Arbeidstittelen *Kunstig intelligens, kildebevissthet og kritisk mediebruk* er endret til *Digital kildebevissthet i biblioteket* for ikke å skape feil forventinger til kurset.

Kurset handler om hvordan bibliotekene kan bidra til å øke motstandskraften mot desinformasjon i samfunnet, en problemstilling som KI har gjort mer relevant enn noensinne. Det er *ikke* et kurs i hvordan bibliotekansatte selv kan bruke KI, for eksempel til informasjonssøk og referansearbeid.

Ressursgruppe

Prosjektplan: Opprette en ressursgruppe med medlemmer fra Sandnes bibliotek og andre samarbeidspartnere i folke- og fylkesbibliotek. Tidsperiode: Februar – mars 2024

Rogaland	Britt Ellingsdalen (prosjektleder)
Tenk	Sølve Kuraas Karlsen, Marte Caroline Foldvik-Høgås
Trøndelag	Frode Pettersen
Møre og Romsdal	Torgeir Brun
Vestland	Lena Jensen Glesnes
Telemark	Mari Honningdal
Innlandet	Jon Olav Birketveit
Sandnes bibliotek	Trude Svanes, Ole Petter Søybye, Marie Håland

Status for nettkurset

Prosjektplan: *Utarbeide 5 kompetansepakker i tidsperiode: februar – september 2024 og gjennomføre kursrekke i tidsperiode: oktober 2024 – desember 2025.*

Tidsperioden for lansering og gjennomføring av kurset er noe endret, men den overordna tidsplanen er i henhold til søknaden. Del 1 og 2 av kurset vil bli lansert desember 2024 (pilotert og testet av rundt 20 bibliotekansatte i oktober). Del 3, 4 og 5 vil lanseres i løpet av våren 2025.

En kort beskrivelse av de ulike modulene ligger på denne nettsiden: [Digital kildebevissthet i biblioteket | Tenk](#). De fem modulene vil bli publisert på denne siden. I tillegg vil vi opprette et dummy-nettkurs på bibliotekutvikling.no med lenke til kurset, slik at det blir tilgjengelig via Kompetansebanken.

Status for informasjonskampanje

Prosjektplan: *Utarbeide en informasjonskampanje som bibliotek som har gjennomført kurset kan bruke for å markedsføre bibliotekets kompetanse og tilbud i egen kommune. Tidsperiode: september 2024 – august 2025*

Et av delmålene i prosjektet er at minst 50% av alle ansatte i folkebibliotek skal gjennomføre kurset i løpet av 2025. For å oppnå dette, har vi utvidet prosjektet med en kampanje rettet mot bibliotekene (kampanje 1), i tillegg til en informasjonskampanje rettet mot publikum (kampanje 2). Kampanje 1 finansieres av Rogaland fylkesbibliotek.

Kampanje 1 (for ansatte i bibliotek)

Arbeidet med kampanje 1 startet i juni 2024, og gjennomføres av en frikjøpt prosjektmedarbeider fra Sandnes bibliotek. Kampanjen består av nettside, brosjyre som skal sendes ut til alle bibliotekene og en felles powerpoint som brukes høsten 2024 til å presentere tilbudet i digitale biblioteksjefsmøter i hele landet, på Bibliotekseminaret i [Stavanger 18. september](#) og i [Digitalt påfyll 7. november](#), sammen med Tenk/faktisk.no og *Jakten på sannheten* ved Bergen offentlige og Bibliotekutvikling Vestland.

Kampanje 2 (for innbyggere)

Arbeidet med kampanje 2 starter desember 2024. Den skal fortelle innbyggere at denne kompetansen finnes i eget bibliotek og hva de kan få hjelp med av de ansatte der. De omsøkte 300 000,- for 2025 er øremerket innkjøp av ekstern kompetanse til produksjon av film oa til denne kampanjen.

Sertifiseringsordning

Prosjektplan: *Utrede en sertifisering / ambassadørordning for bibliotek som har tilegnet seg grunnkompetanse på kildebevissthet, kritisk mediebruk og kunstig intelligens og bruker kompetansen aktivt i sine tilbud til innbyggerne. Tidsperiode: januar 2025 – juni 2025 (ny frist: april 2025)*

Arbeidet med sertifiseringsordning er påbegynt. Dette arbeidet viser seg å være noe mer komplekst enn vi har sett for oss, og vi er per i dag ikke sikre på hvilken form en slik ordning til slutt vil få. I prosjektsøknaden skriver vi at vi vil involvere flere samarbeidspartnere, deriblant OsloMet, i utarbeidelsen av en sertifiseringsordning. Dette gjenstår.

Parallelt med sertifiseringsordning for bibliotekene, vil vi lage en ordning for å utstede individuelle kursbevis.

Evaluering og plan for videreføring

I opprinnelig prosjektplan var det lagt inn to underveisevalueringer (september 2024 og januar 2025). Disse evalueringene erstattes av denne statusrapporten

Sluttevaluering vil gjennomføres i forbindelse med rapportering, så snart kurset er ferdigstilt og alle fem moduler er lansert.

Plan for oppdatering og videreføring av kurset vil omfatte:

- Årlig eller halvårlig oppdatering av modulene. Ansvar: Tenk.faktisk.no.
Finansiering: mulig løsning: Rogaland fylkesbibliotek, som del av Rogalands bidrag til Kompetansebanken
- Administrasjon av sertifiseringsordning. Ansvar: Rogaland fylkesbibliotek i samarbeid med de andre fylkesbibliotekene
- Administrasjon av kursbevis. Ansvar: Rogaland fylkesbibliotek i samarbeid med de andre fylkesbibliotekene

Stavanger 12.11.2024

Britt Ellingsdalen, prosjektleder